

Kuntalain korjaussarja -mitä talouspykälien muutokset käytännössä tarkoittavat

Kuntamarkkinat 15.9.2021

Sari Korento

Laki kuntalain muuttamisesta (419/2021)

- HE 242/2020 kuntalain ja varainsiirtoverolain 4 §:n muuttamisesta
- **Pääosin voimaan 26.5.2021**
- muutokset taloutta koskevien säännöksiä osalta lähinnä **säätelyn selkiyttämistä ja keventämistä**
 - Täsmennyksiä mm. alijäämän kattamista koskeviin kysymyksiin

**Voimaan
26.5.2021**

Kuntalain kokonaisuudistus 2015

- Tuli voimaan keväällä 2015
- Tarkennettiin ja osin tiukennettiin mm. alijäämän kattamista koskevia säännöksiä
 - Määriteltiin alijäämän kattamiskausi
 - Erillisestä talouden tasapainottamista koskevasta toimenpideohjelmasta luovuttiin, ja yksilöidyt toimenpiteet päätetään nykyisin taloussuunnitelmassa
- Arviointimenettely (ns. kriisikuntamenettely) voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa
- Ns. kriisikuntamittarit ulotettiin konsernitasolle
 - kriisikuntakriteerejä on tämän jälkeen uudistettu, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella
- Lisäksi kuntalain 110a §:n väliaikainen muutos koskien alijäämän kattamiskauden pidentämistä, voimassa 1.12.2020-31.12.2025

Taloussuunnitelman tasapaino ja alijäämän kattaminen 110.3 §

Säätelyn
selkiyttä-
minen

Kertyneen ylijäämän huomioiminen taloussuunnitelmassa

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Lisäalijäämän kattaminen

Aikaisemmin kertyneen alijäämän kattamisen **määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.**

Alijäämän kattaminen kuntaliitoksissa

*Kuntarakennelaisissa tarkoitetun **uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta.***

Arviointimenettelyä koskevat muutokset

118 §

Valtuuston hyväksymien toimenpiteiden huomioiminen taloussuunnitelmassa ja toimintakertomuksessa

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat valtuuston päätöksiä toimenpiteistä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä tilikaudella

Toimenpiteistä raportointi

Kunnan on saatettava toimintakertomuksessa esitetty **selvitys** toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä **valtiovarainministeriölle**

Kuntajaon muuttaminen

Ratkaisu erityisen selvityksen tarpeellisuudesta voidaan tehdä myös **uutta arviointimenettelyä käynnistämättä**, jos toimenpiteet eivät ole toteutuneet ja 118 § 2 tai 3 momentissa säädetty arviointimenettelyn käynnistämisen edellytykset täyttyvät

Kuntajakoselvityksen nopeuttaminen

Sitovuuden lisääminen

Liikelaitoksen taloussääntelyä koskevat muutokset 120 §

Sääntelyn keventäminen

Kuntalain 120 §:ää on muutettu siten, että **luovuttiin investointivarausten sääntelystä sekä kunnan ja kuntayhtymän liikelaitosta koskevia sitovia meno- ja tuloeria koskevasta sääntelystä.**

- Valtuusto voi asettaa liikelaitoksen toimintaa parhaiten edistäviä tavoitteita
 - Esim. liikelaitoksen tulosta tai investointien kokonaismäärää kuvaava sitova tavoite
- Kuntajaoston tuloslaskelmaa koskevaa yleisohjetta on päivitetty 2021 mm. liikelaitoksen investointivarausten osalta:
 - *”Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksen positiivisesta tuloksesta voidaan tehdä investointivarausten enintään kunnan tai kuntayhtymän ylijäämämäärän, vaikka kunnan tai kuntayhtymän tilikauden tuloslaskelma osoittaa alijäämää.”*

Muut talouteen liittyvät muutokset

Kuntayhtymien rakennejärjestelyt (yhdistyminen ja jakautuminen, 62a-b §)

Minimisääntely kuntayhtymien yhdistymisestä ja jakautumisesta.

Vanha kuntayhtymä lakkaa ilman purkumenettelyä

Pääomalain (129 §)

Vakuuksia koskeva sääntely ei koske osakeyhtiölain 12 luvussa ja osuuskuntalain 12 luvussa tarkoitettua **pääomalainaa**.

Tehtävien hoito turvattava, ei merkittävää taloudellista riskiä, valtiontukisäännökset huomioitava

Rahoitustoiminnan perusteet (14 §)

Valtuusto päättää: 6) *varallisuuden hoidon sekä **rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista***;

Perusteissa tulee ottaa kanta:

- minkä tyyppistä rahoitusta kunta käyttää
- millaisia rahoitus- ja johdannaisinstrumentteja voidaan hyödyntää ja
- minkälaiset riskit voivat olla hyväksyttäviä

Tilintarkastajan tehtävät (123 §)

Tarkistettu sanamuoto: oikeat ja riittävät tiedot muotoon *oikea ja riittävä kuva*.

Sari Korento

Sari.Korento@kuntaliitto.fi

0500 476747

www.kuntaliitto.fi